

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת חוה אתי עטייה

פ/25/6612

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון – נסיבות המצדיקות מתן הפטר על חוב מזונות), התשפ"ו-2026

1. תיקון סעיף 175 . בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018¹, בסעיף 175(ב)(2), בסופו יבוא "נקבע כי מקור הכנסתו של היחיד הוא גמלה, כהגדרתה בסעיף 1 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980², בלבד, במשך תקופה של 24 חודשים לפחות, חזקה כי קיימות נסיבות חריגות המצדיקות מתן הפטר על חוב מזונות למוסד לביטוח לאומי, אלא אם שוכנע בית המשפט מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי אין להחיל את ההפטר על חוב זה".

דברי הסבר

סעיף 175 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, קובע כי ההפטר הניתן ליחיד בתום תקופת התשלומים לא יחול על חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין, למעט בנסיבות חריגות ביותר ובכפוף לשיקול דעת שיפוטי רחב. במציאות הנוכחית, חייבים בעלי חובות מזונות ישנים מוצאים עצמם במבוי סתום. הדין המחמיר בנוגע להחרגת חוב המזונות מן ההפטר משאיר חייבים חסרי אמצעים, שכל הכנסתם נסמכת על גמלאות קיום של המוסד לביטוח לאומי, תחת נטל חוב לכל שארית חייהם. מצב זה פוגע בערך השיקום שבבסיס החוק ואינו משיג גבייה אפקטיבית עבור המדינה. על מנת לאזן בין הצורך בשיקום החייב לבין הבטחת פירעון חוב המזונות, מוצע לקבוע חזקה שבדין, לפיה אם מקור הכנסתו של היחיד הוא גמלת הבטחת הכנסה בלבד במשך 24 חודשים לפחות, יראו בכך נסיבות המצדיקות מתן הפטר על חוב המזונות למוסד לביטוח לאומי. קביעה זו תסייע לחייבים המצויים בעוני עמוק ומתמשך לצאת לדרך חדשה, תוך מתן אפשרות לבית המשפט לסתור חזקה זו מטעמים מיוחדים. לאור האמור, הצעת החוק באה להטיב עם החייב תוך צמצום אפשרות הפגיעה בתלויים בו לצד שיקומו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ' באדר התשפ"ו (09.03.2026)

¹ ס"ח התשע"ח, עמ' 310.
² ס"ח התשמ"א, עמ' 30.